

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSFR ze dne 06.11.1990, sp. zn. Tzv 28/90, ECLI:CZ:NS:1990:TZV.28.1990.1

Číslo: 63/1991

Právní věta: Pri posudzovaní viny páchatela trestného činu krivého obvinenia podľa § 174 Tr. zák. sa nestačí zaoberať iba otázkou, či osoba, ktorú obvinil, skutočne spáchala trestný čin, prípadne či bola preň stíhaná a odsúdená. Orgány činné v trestnom konaní musia zároveň preukázať, že si páchatel trestného činu krivého obvinenia podľa § 174 Tr. zák. bol vedomý toho, že obviňuje inú osobu nepravdivo.

Soud: Nejvyšší soud ČSFR

Datum rozhodnutí: 06.11.1990

Spisová značka: Tzv 28/90

Číslo rozhodnutí: 63

Číslo sešitu: 7-8

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Křivé obvinění

Předpisy: 140/1961 Sb. § 174

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 63

Pri posudzovaní viny páchatela trestného činu krivého obvinenia podľa § 174 Tr. zák. sa nestačí zaoberať iba otázkou, či osoba, ktorú obvinil, skutočne spáchala trestný čin, prípadne či bola preň stíhaná a odsúdená. Orgány činné v trestnom konaní musia zároveň preukázať, že si páchatel trestného činu krivého obvinenia podľa § 174 Tr. zák. bol vedomý toho, že obviňuje inú osobu nepravdivo.

(Rozsudok vojenského senátu Najvyššieho súdu ČSFR z 6. 11. 1990 sp. zn. [Tzv 28/90](#))

Na základe sťažnosti pre porušenie zákona, ktorú podal generálny prokurátor ČSFR, Najvyšší súd ČSFR zrušil príslušné výroky rozsudku vyššieho vojenského súdu i doposiaľ nezrušené časti rozsudku vojenského obvodového súdu a sám rozhodol v zmysle § 223 ods. 1 Tr. por.

Z odôvodnenia:

Rozsudkom Vojenského obvodového súdu Plzeň zo dňa 28. 6. 1984 sp. zn. 1 T 95/84 bola obvinená A. M. uznaná za vinnú: 1) z trestného činu krivého obvinenia podľa § 174 ods. 1 Tr. zák., pretože v

polovici mesiaca augusta 1983 v P. na OO VB v L. a potom na OO VB v S. lživo obvinila I. K., nar. 12. 1. 1953, zo spáchania trestného činu krádeže. Na základe jej oznámenia potom vyhladávatel' OO VB dňa 16. 8. 1983 začal trestné stíhanie menovanej a toho istého dňa jej oznámil obvinenie pre trestný čin podľa § 247 ods. 1 Tr. zák., z trestného činu krivej výpovede a nepravdivého znaleckého posudku podľa § 175 ods. 1 písm. a) Tr. zák., pretože v dňoch 19. 8., 25. 8. a 26. 10. 1983 po riadnom poučení ako svedkyňa pred vyhladávatelom VB v prípravnom konaní vedenom proti obvinenej I. K. živo vypovedala a obviňovala I. K., že jej odcudzila sumu 3880,- Kčs a 23 TK, pričom trestné stíhanie I. K. bolo mestským prokurátorom dňa 2. 11. 1983 pod sp. zn. 2 Pv 731/83 podľa § 172 ods. 1 písm. a) Tr. por. zastavené.

Za to bola A. M. odsúdená podľa § 174 ods. 1 Tr. zák. za použitia § 35 ods. 1 Tr. zák. k úhrnnému trestu odňatia slobody na 10 mesiacov, pričom podľa § 58 ods. 1 písm. a), § 59 ods. 1 Tr. zák. jej bol výkon tohoto trestu podmienenečne odložený na skúšobnú dobu jedného roka.

Proti tomuto rozsudku podala A. M. odvolanie, ktorým napadla výroky o vine a výrok o treste.

Rozsudkom Vyššieho vojenského súdu v Příbrami zo dňa 28. 8. 1984 sp. zn. 2 To 283/84 bolo z podnetu tohoto odvolania rozhodnuté tak, že napadnutý rozsudok Vojenského obvodového súdu Plzeň bol zrušený vo výroku o vine v bode 2) a vo výroku o treste. Podľa § 226 písm. b) Tr. por. bola A. M. oslobodená spod obžaloby pre skutok uvedený v bode 2) výroku o vine napadnutého rozsudku a pri nezmenenom výroku o vine v bode 1) jej bol uložený trest odňatia slobody na 8 mesiacov s podmienenečným odkladom jeho výkonu na jeden rok.

Proti rozsudku Vyššieho vojenského súdu v Příbrami podal v prospech obvinenej A. M. sťažnosť pre porušenie zákona generálny prokurátor ČSFR. Poukazuje v nej na nedostatočne zistený skutkový stav, keď súdy nesprávne hodnotili dôkazy. Generálny prokurátor ČSFR upozornil na zložitú dôkaznú situáciu v tejto trestnej veci, ktorá vyžadovala veľmi kritické vyhodnotenie jednotlivých výpovedí obvinenej a svedkov J. K. a I. K. Sťažnosť pre porušenie zákona ďalej napadnutému rozhodnutiu vytýkala, že neboli preverené všetky rozhodujúce okolnosti vo vzťahu k odcudzeniu kabelky A. M. Objasneniu všetkých skutočností nevyhnutných pre objektívne rozhodnutie vo veci nebola venovaná dostatočná pozornosť a dôkazy, ktoré mali súdy k dispozícii a ktoré vykonali, neodôvodňovali pri dôslednom dodržaní všetkých zásad trestného konania vydanie odsudzujúceho rozsudku voči A. M. Preto generálny prokurátor ČSFR navrhol, aby najvyšší súd ČSFR vyslovil, že napadnutým rozsudkom bol porušený zákon v ustanoveniach § 2 ods. 5, 6 Tr. por. a § 174 ods. 1 Tr. zák., aby tento rozsudok v odsudzujúcom výroku zrušil a ďalej postupoval podľa § 271 ods. 1 Tr. por.

Najvyšší súd ČSFR z podnetu podanej sťažnosti pre porušenie zákona podľa § 267 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť príslušných výrokov napadnutého rozhodnutia týkajúcich sa A. M., ako i správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Dospel k záveru, že zákon porušený bol.

V posudzovanom prípade bolo najdôležitejšie, aby súdy správne vyhodnotili priebeh udalosti z 10. 8. 1983, ktorá sa odohrala medzi A. M., I. K. a J. K. na chate manželov K. a pri ktorej mala I. K. odcudiť kabelku obvinenej A. M. Pritom v rozsahu doteraz vykonaných dôkazov vyplýva, že v súčasnej dobe už neprichádza do úvahy doplnenie dokazovania a že nemožno reálne predpokladať existenciu takého nového dôkazu, ktorý by mohol priniesť podstatnú zmenu v dôkaznej situácii.

Najvyšší súd ČSFR po dôslednom vyhodnotení zhromaždených dôkazov dospel k záveru, že nebolo úplne spoľahlivo preukázané, že obvinená A. M. úmyselne uvádzala nepravdu o odcudzení svojich peňazí poškodenou I. K.

Nebola presvedčivo vyvrátená obhajoba obvinenej, že peniaze v kabelke mala. Najvyšší súd ČSFR považuje za spoľahlivo preukázané iba to, že v kritickej dobe I. K. s kabelkou obvinenej A. M.

neoprávnene manipulovala a vzala z nej určité veci pre svoju potrebu. Z týchto dôvodov nemožno uzavrieť, že obvinená A. M. nemala žiadnu príčinu podozrievať I. K. z krádeže peňazí, najmä ak jej I. K. kabelku násilne odobrala, odniesla ju do chaty, kde sa zamkla, a kabelku neskôr obvinená A. M. našla prázdnu.

Z hľadiska právnej kvalifikácie sa potom nestačí zaoberať iba otázkou, či I. K. peniaze skutočne z kabelky odcudzila alebo nie. Orgány činné v trestnom konaní musia preukázať, že si páchatel' tohoto trestného činu bol vedomý toho, že obviňuje inú osobu nepravdivo. Ako vyplýva z vyššie uvedeného, nebolo jednoznačne preukázané, že obvinená A. M. si bola vedomá toho, že jej tvrdenia voči I. K. odporujú pravde. Obvinená A. M. sa k takémuto úmyslu nepriznala a nemožno ho spoľahlivo vyvodiť ani z iných dôkazov. Preto súd prvého stupňa postupoval nesprávne, ak v pochybnostiach nerozhodol v prospech obvinenej A. M. Porušil tým ustanovenia § 2 ods. 5, 6 Tr. por. a § 174 ods. 1 Tr. zák., pokiaľ ju za tejto situácie uznal za vinnú z trestného činu krivého obvinenia. Vyšší vojenský súd, ktorý rozhodoval o odvolaní obvinenej A. M., mal povinnosť preskúmať rozsudok vojenského obvodového súdu v celom rozsahu a odstrániť vytýkané nedostatky. Preto v tomto rozsahu Najvyšší súd ČSFR vyslovil porušenie zákona, zrušil príslušné časti oboch rozhodnutí a postupoval v zmysle § 223 ods. 1 Tr. por.